

Adwent - co to jest adwent? Definicja, historia, znaczenie

Adwent to czas, który w kościele chrześcijańskim poprzedza święta Bożego Narodzenia. Trwa on mniej więcej cztery tygodnie, a dokładnie – od dwudziestu trzech do dwudziestu ośmiu dni, w zależności od układu niedziel, gdyż każdy adwent musi zawierać ich cztery. Kończy się zawsze 24 grudnia. Pierwsza niedziela adwentu jest bardzo ważna, gdyż stanowi początek nowego roku liturgicznego.

Od początków chrześcijaństwa długość okresu adwentowego ulegała zmianom. Pierwsze zapisy wspominające o nim pochodzą z IV wieku i mówią, aby czas oczekiwania obchodzić od mniej więcej połowy grudnia do 6. stycznia. Należało wtedy powstrzymać się od wszelkich zabaw czy uciech, był więc adwent w swojej wymowie bardziej zbliżony do Wielkiego Postu. Od V wieku postne były tylko poniedziałki, środy i piątki, a przez kolejne kilka wieków okres ten przeżywał dalsze metamorfozy, by w XIII w. przybrać kształt znany nam współcześnie.

Ten czterotygodniowy okres dzieli się na dwie części: pierwsza trwa od początku adwentu do 16. grudnia, kiedy to adwent rozważany jest w perspektywie ponownego i ostatecznego przyjścia Chrystusa oraz Sądu Ostatecznego. Druga natomiast obejmuje ostatni tydzień grudnia przed Bożym Narodzeniem i jest oczekiwaniem na Dzieciątko, którego narodziny celebруем właśnie 25. grudnia.

Dzisiaj adwent nie posiada tak surowej wymowy jak w początkach chrześcijaństwa. Jest co prawda czasem przeznaczonym na zadumę i rozważania bardziej niż na zabawę, nie ma jednak charakteru tak ascetycznego jak Wielki Post. Wymowa pozostaje raczej radosna, gdyż wiąże się z pełnym nadziei oczekiwaniem na Narodziny Pańskie, które same w sobie stanowią wydarzenie kojarzące się ze szczęściem.

Samo słowo adwent pochodzi od łacińskiego „adventus”, co oznacza „przyjście” i wiąże się nadejściem Zbawiciela. W tym czasie odprawiane są specjalne nabożeństwa zwane roratami, których

określenie pochodzi od pierwszych słów śpiewanej pieśni „Rorate caeli desuper”, czyli „Spuśćcie rosę, niebiosy...”. Pieśń ta śpiewana jest na początku każdej mszy roratniej, które to odbywają się zazwyczaj bardzo wcześnie rano.

Tradycyjnie dzieci uczęszczające na te wczesnoporanne liturgie przynoszą ze sobą świece bądź lampiony i oświetlają sobie drogę wśród zimowych ciemności. Na początku mszy większość świateł w kościele jest zgaszona, zapalają się one dopiero podczas hymnu „Chwała na wysokości Bogu”. Roraty odbywają się na cześć Maryi oraz dla upamiętnienia Zwiastowania, kiedy to Archanioł Gabriel ogłosił Pannie, iż stanie się matką Boga. Z tego względu przy ołtarzu stawiana jest świeca, a także często sama figurka Maryi, by przypominać o przyczynie, dla której sprawowana jest msza. Pierwsze czytania natomiast czerpane są wyłącznie z księgi proroka Izajasza i dotyczą osób oraz wydarzeń bezpośrednio związanych z Jezusem Chrystusem.

Ze względu na czas oczekiwania, także ubiór księży różni się od tego obowiązującego w zwykłe dni. Szaty są więc koloru fioletowego, jedynie w trzecią niedzielę adwentu księża zakładają stroje różowe, dlatego ten dzień jest nazywany niedzielą różową, bądź niedzielą „gaudete”, ponieważ śpiewana jest pieśń „Gaudete in Domine”, czyli „Radujcie się w Panu”. Wyraża ona bliskość momentu narodzin Jezusa i radość z tego faktu.

Popularnym zwyczajem towarzyszącym adwentowi jest plecenie wieńca adwentowego i zawieszanie go u sufitu lub umieszczenie na stole. Wieniec jest starannie zdobiony, a jego najważniejszymi częściami są cztery świece, które odpowiadają czterem niedzielom czasu oczekiwania. Zapala się je podczas kolejnych dni świątecznych.

Czas oczekiwania jest rozmaicie celebrowany także przez dzieci. Oprócz rorat, które czasami są specjalnie dla nich przygotowywane i zawierają różne konkursy i zabawy, najmłodszy mogą osłodzić sobie czas oczekiwania na święta Bożego Narodzenia kalendarzami adwentowymi, w których każdy dzień adwentu posiada swoje okienko, za którym kryje się smakołyk – czekoladka bądź cukierek.